

Nr 325.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående rätt för vissa beställningshavare vid mariningenjörkåren att tillgodoräkna sig föregående tjänstetid för erhållande av ålderstillägg; given Stockholms slott den 18 mars 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

C. G. Hammarskjöld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 mars 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde:

Under åren 1910—1917 har å torpeddepartementet vid flottans varv i Karlskrona varit anställd en biträdande ingenjör. Denna befattning

har alltsedan år 1913 varit upptagen å staten för dagavlöning och arvoden m. m. till personal vid varven med ett årligt arvode av 4,000 kronor. Efter därom av Kungl. Maj:t gjord framställning uppfördes emellertid av 1917 års riksdag, i stället för denna befattning, å staten för mariningenjörkåren en torpedingenjörsbefattning med lön 4,500 kronor, tjänstgöringspenningar 500 kronor samt fyra ålderstillägg, vart och ett å 500 kronor, efter 5, 10, 15 och 20 års väl vitsordad tjänstgöring.

Alltsedan år 1871 har å ovannämnda stat för flottans varv i Karlskrona varit uppfört ett årligt arvode å 5,000 kronor till en biträdande ingenjör vid byggnadsdepartementet. Vidare har vid ingenjördepartementet i Karlskrona under flera år varit anställd en biträdande elektroingenjör med ett årligt arvode av 4,000 kronor. Detta arvode uppfördes från och med år 1917 å omförmälda varvsstat och höjdes för år 1918 till 4,500 kronor. Med anledning av därom av Kungl. Maj:t gjord framställning beslöt emellertid 1918 års lagtima riksdag, att i stället för sistnämnda båda arvoden skulle från och med år 1919 å mariningenjörkårens stat uppföras fasta beställningar för en biträdande stationsingenjör och en elektroingenjör med samma avlöningsförmåner, som, enligt vad nyss nämnts, skulle tillkomma å samma stat uppförd torpedingenjör.

I samband med avgivande av ovan omförmälda framställning till 1918 års riksdag om överflyttning av de förutvarande befattningarna såsom biträdande ingenjör vid byggnadsdepartementet i Karlskrona och såsom biträdande elektroingenjör vid ingenjördepartementet därstädes till ordinarie beställningar å mariningenjörkårens stat föreslog Kungl. Maj:t tillika, efter därom av marinförvaltningen gjord hemställan, att de dåvarande innehavarna av dessa befattningar måtte förklaras berättigade att, därest de erhöle nyssnämnda beställningar vid mariningenjörkåren, för åtnjutande av löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, de före tillträddandet av ordinarie beställning varit anställda i ovannämnda befattningar.

Riksdagen ansåg sig emellertid icke för det dåvarande kunna bifalla nyssberörda framställning om beräkning av tjänstetid för erhållande av ålderstillägg, enär det syntes riksdagen, att samtliga frågor om tjänstårsberäkning för åtnjutande av ålderstillägg borde bliva föremål för särskild utredning.

Enahanda beslut fattades av riksdagen samma år med anledning av Kungl. Maj:ts i särskild proposition gjorda framställning om rätt för innehavaren av torpedingenjörsbefattningen att för åtnjutande av löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, han före till-

trädet till sin ordinarie beställning varit anställd såsom biträdande ingenjör vid torpeddepartementet vid flottans varv i Karlskrona.

Riksdagens sistberörda båda beslut voro grundade på den av riksdagen i anledning av en annan proposition samma år rörande tjänstårsberäkning för erhållande av ålderstillägg för vissa civila befattningshavare uttalade principiella uppfattningen, att för tillgodoseende av rättvisa och likformighet i behandlingen av dessa frågor ävensom för vinnande av befrielse för riksdagen från handläggning av speciella sådana frågor en allmän utredning angående ålderstilläggsreglerna borde komma till stånd och att, tills sådan utredning slutförts och beslut med anledning därav fattats, det dittills vanliga beviljandet av tjänstårsrätt i förevarande avseende borde inskränkas. (Jfr riksdagens skrivelse nr 245 1918.)

Med anledning av vad riksdagen sålunda uttalat uppdrog Kungl. Maj:t den 16 september 1918 åt 1902 års löneregeringskommitté att verkställa den av riksdagen avsedda utredningen och att avgiva de förslag, vartill utredningen kunde komma att föranleda.

Sedan nämnda kommitté den 13 mars 1920 till fullgörande av detta uppdrag avgivit betänkande med utredning och förslag angående villkor om viss föregående verksamhet i statens tjänst för erhållande av ålderstillägg samt detta förslag vunnit riksdagens godkännande, har Kungl. Maj:t genom kungörelse den 7 maj 1920 utfärdat vissa bestämmelser angående ålderstillägg för civila befattningshavare i statens tjänst (Svensk författningssamling nr 212).

Enligt dessa bestämmelser må befattningshavare för erhållande av ålderstillägg vid en befattning tillgodoräknas den tid, han i statens tjänst utfört arbete, som må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att å befattningen utföra; dock att, därest nämnda tid icke varit sammanhängande eller befattningshavaren under samma tid för arbetet åtnjutit vederlag, som varit mindre än i allmänhet för det samma utgående ersättning, på Kungl. Maj:t skall ankomma att, efter särskild prövning i varje fall, avgöra, om och i vilken mån sådan tid må räknas befattningshavaren till godo. Vidare stadgas i nämnda kungörelse bland annat, att ålderstillägg, vartill rätt må uppkomma omedelbart med ikraftträdandet av däri intagna bestämmelser och på grund av desamma, må åtnjutas från och med den 1 juli 1920.

Genom ämbetsskrivelse den 16 april 1920 uppdrogs åt arméns och marinens avlöningssakkunniga att avgiva utlåtande ifråga om rätt för innehavarna av ifrågavarande tre befattningar, nämligen torpedingenjören S. D. Ljungberg samt biträdande stationsingenjören C. A. Ekelund och

Ämbets-
skrivelse
den 16 april
1920.

elektroingenjören A. E. Linde att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring.

Utlåtande av
arméns och
marinens
avlönings-
sakkunniga
den 17 mars
1921.

I anledning härav hava de avlöningssakkunniga i den 17 mars 1921 avgivet utlåtande anført, bland annat, följande.

Ljungberg hade från och med den 1 maj 1916 innehaft befattningen såsom biträdande torpedingenjör vid torpeddepartementet i Karlskrona samt hade, sedan nyssnämnda nya beställning å mariningenjörkårens stat blivit inrättad, den 14 december 1917 av Kungl. Maj:t förordnats att från och med den 1 januari 1918 vara torpedingenjör vid mariningenjörkåren.

Ekelund hade under tiden från och med den 1 november 1908 till och med den 31 december 1918 varit anställd såsom biträdande ingenjör vid byggnadsdepartementet i Karlskrona samt hade sistnämnda dag utnämnts till innehavare av den å mariningenjörkårens stat från och med år 1919 nyinrättade beställningen såsom biträdande stationsingenjör vid flottans varv i Karlskrona.

Linde hade den 1 september 1913 anstälts såsom biträdande elektroingenjör vid ingenjördepartementet i Karlskrona, den 28 maj 1918 av Kungl. Maj:t förordnats att tillsvidare vara elektroingenjör vid mariningenjörkåren och den 27 januari 1920 utnämnts till ordinarie elektroingenjör vid samma kår.

Berörda kungörelse den 7 maj 1920 gällde enligt dess ordalydelse endast i fråga om civila befattningshavare i statens tjänst och vore alltså icke tillämplig å här ifrågavarande, till marinens civilmilitära personal hörande beställningshavare.

Sistnämnda beställningshavare åtnjote emellertid sin avlöning enligt i huvudsak enahanda grunder, som gällde för de befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, å vilka ifrågavarande kungörelse vore avsedd att äga tillämpning. På grund härav och med hänsyn till vad riksdagen uttalat rörande önskvärdheten av en likformig behandling av frågor om beräkning av tjänstetid för vinnande av löneförhöjning genom ålderstillägg, torde de av riksdagen i förevarande avseende godkända principer, vilka kommit till uttryck i nyssberörda kungörelse den 7 maj 1920, även böra vinna tillämpning å den personal vid försvarsväsendet, i vars avlöning inginge ålderstillägg.

På grund härav hemställde de sakkunniga, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att ifrågavarande beställningshavare finge äga att för åtnjutande av löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid, de före tillträdet till sina ordinarie beställningar varit

anställda, Ljungberg såsom biträdande torpedingenjör vid torpeddepartementet, Ekelund såsom biträdande ingenjör vid byggnadsdepartementet och Linde såsom biträdande elektroingenjör vid ingenjördepartementet, allt vid flottans varv i Karlskrona.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit och då jag biträder Departements-
chefen. de avlöningssakkunnigas förslag, får jag hemställa,

att nedannämnda beställningshavare vid mariningenjörkåren, nämligen torpedingenjören S. D. Ljungberg, biträdande stationsingenjören C. A. Ekelund och elektroingenjören A. E. Linde må äga att för åtnjutande av löneförhöjning genom ålderstillägg räkna sig till godo den tid de före tillträdet till sina ordinarie beställningar varit anställda vid flottans varv i Karlskrona, Ljungberg såsom biträdande torpedingenjör vid torpeddepartementet, Ekelund såsom biträdande ingenjör vid byggnadsdepartementet och Linde såsom biträdande elektroingenjör vid ingenjördepartementet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Baud-Heimer.